

igazat mond most is. Bocsánatot kér, amiért az imént elragadtatta magát, de ugyanazt a szót használta, amit feléje röpítettek. Ő úgy vezette és szervezte a közlelmézést, ahogyan legjobb tehetsége szerint tudta. Lehet, hogy más jobban csinálta volna, hát ő nem tudja jobban. Fizikailag lehetetlen, hogy mindent egymaga végezzen, ezért olyan emberekkel veszi magát körül, akik azt az osztályt, a melynek vezetésére állítja, tökéletesen értik. A városnak sem a fánál, sem a konzerveknél kockázata nincsen. Bárki bírálatát nyugodtan türi, de ez a bírálat tárgyilagos legyen. A kockázatra mindakét cég jó, hiszen például a Bankegyesülethez nem érkezik be egyszerre az egész lekötött fa, hanem csak fokozatosan, nem lehet tehát úgy feltüntetni a dolgot, mintha egyszerre sokmillió értékű lenne szó egy cégnél. A közlelmézési üzem a nyilvánosságé. Ő mindenről jelentést tesz a polgármesternek. Ha bárki kívánja közérdekből, minden aktát, minden szerződést megmutatnak neki. De tiltakozik az ellen a felfogás ellen, mintha a piacon lehetne üzleteket kötni. Nyugodt lelkiismerettel állíthatja, az eredmény is mutatja, hogy hűségesen sáfárkodik a város vagyonával. Ő a közérdeket képviseli.

Dr. Tonelli Sándor nemcsak helyesnek tartja a tanácsnok eljárását, de egyenesen kitűnőnek. Ő mint kamarai titkár állandó figyelemmel kíséri különösen kerületének, de az ország közlelmézését is és az a meggyőződése, hogy Szegeden a közlelmzés az ország más városaihoz viszonyítva, nagyon jó. Hogy pedig Balogh tanácsnok ne veszítse el az ambícióját ilyen méltatlan támadások után, javasolja, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmat neki.

Dr. Balassa Ármin tagadja, hogy ő akár gyanúsított, akár személyeskedett volna. Felvilágosítást azonban joga van kérni olyan kérdésben, amely a város szempontjából nagyfontosságú. A közönség között lappang a gyanu és ezért kell, hogy felvilágosítást kapjon. Ami felvilágosítást kapott, az nem kielégítő és ezért a jelentést tudomásul nem veszi és mindaddig, amíg felvilágosítást nem kap, napirenden tartja a kérdést. Én semmiféle vállalatnál érdekelve nem vagyok és ha én itt felszólalok, közérdekből teszem. Tiltakozik a bizalmi javaslat ellen.

A főispán ezután szavazásra tette fel a kérdést.

A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, ugyancsak egyhangulag bizalmat szavazott Balogh Károlynak és megadta a tanácsnak a felhatalmazást arra, hogy a közlelmzési üzemnél mutatkozó haszonból városi vállalatokat létesítsen és fentartson.

A magam ügyében.

Ujságírónak — úgy érzem — nem lehet kellemetlenebb föladata, mintha a saját, személyes ügyében kell szót emelnie a nyilvánosság fórumán. Kerek hét esztendeje, hogy a vidéki ujságírás kenyerét eszem, ez alatt az idő alatt sokat és sokakról írtam, sok embernek tapintottam az elevenjére, sokszor siettem a megcsufolt igazság védelmére is, kemény szavakkal és harcos tollal, de nem történt meg sohasem, hogy fegyverem a magam védelmére kellett volna fölemelnem. Most, a világégés ötödik esztendejében, mégis kezembe kényszerítik tollamat, hogy ez egyszer személyes ügyben emeljek szót a terror és hatalmi tulkapás áradata ellen, amelyben a szegedi katonai rendőrség parancsnokságának jóvoltából van részem.

E hó 12-én „A katonai rendőrség sortüze a Szent István-téren” cím alatt jelzésemmel ellátott cikk jelent meg a *Délmagyarországnak*. A cikkben a katonai rendőrség egy tulkapásáról emlékeztem meg, tárgyilagos hangon és jellemeztem — érdeme szerint — azt

az egész szellemet, amely a katonai rendőrségen Juhász testőralezredes, cs. és kir. kamarás parancsnoksága alatt lábrakapott. Föl kell tételeznem, hogy igazságomat a katonai rendőrségen is beismerték, mert ezideig sem helyreigazító nyilatkozatot nem küldtek be, sem sajtópórt nem indítottak. Csak éppen azt a zárt erősítették meg, amely a katonai rendőrséget a nyilvánosságtól enélkül is hermetice elzárta már.

A jog és igazság szava azonban hatalmasabb minden zárnál. A panaszok egyre szaporodtak a katonarendőrségnek nevezett modern inkvizíciós szerv ellen és végre jött Reiner Imre honvéd esete. Erről már bővebben be kellett számolnom a közönségnek. Kötelességemnek e hó 22-én eleget is tettem, amikor „A honvéd, a lepedőlopások, meg a katonai rendőrség” cím alatt cikket írtam arról, hogy miként kinozták meg a katonai rendőrségen — ünnepének estéjén — Reiner Imrét. Tanura hivatkoztam, aki az egyik esetenél, (amikor a szállót csúszástól megejtették az elszökött fiatalemberrel) jelen volt. És aki hallotta, hogy mint kellett a magas urak szórakoztatására, a katonarendőrök hahotája közben, zsidó éneket énekelni Reinernek, ujéve estéjén.

Magam is azt vártam, hogy a súlyos leplezések után a katonai rendőrség parancsnoka vizsgálatot indít ebben az ügyben és méltó jutalomban részesíti az eset szereplőit. Tévedtem. A vizsgálatot ugyan megindították a cikk megjelenése után, de nem Szabó őrmester és társai ellen, hanem ellenem, aki a bofrányt meg mertem írni. A katonai rendőrség be akarta bizonyítani nekem, hogy nem volt igazam, amikor cikkem végén megjegyeztem: „Nem rendőrállamban élünk urak, hanem jogállamban”. Azt akarta, hogy nekem egyáltalán ne lehessen igazam.

Nos, a vizsgálat — tudtomon kívül — megindult ellenem. Figyeltetni kezdtek, — erre van közege — majd eszükbe jutott a kérdés: *miért nem katoná ez az ember?* Népszerű kérdés, ők szegények nem tudhatták, hogy ezen a téren is teljesítettem már kötelességem. Szerdán délelőtt két katonarendőr jelent meg a városi katonai ügyosztálynál, ahol Hegedűs Antal katonai ügyi jegyzőnél katonai múltam iránt érdeklődtek. Ugyanekkor megérdeklődtek még egy másik szegedi ujságíró katonai viszonyait, történetesen egy olyanét, aki szintén megírta már róluk a kellemetlen igazságot. És egy pár óra múltán a szegedi honvédkiegészítő parancsnokságtól Németh ezredes aláírásával e hó 26-ra szóló idézőt kaptam, amely szószerinti szövegében itt következik:

577. szám.

k. t. 1918.

M. kir. szegedi honvédkiegészítő parancsnokság.

Tekintetes Sipos Iván ujságíró urnak Szeged.

Szeged, 1918. szeptember hó 25. Megkeresés folytán fölhívom a t. címet a fenti parancsnokságnál 1918. szeptember hó 26-án a délelőtti órákban való jelentkezésre, amely alkalommal összes katonai okmányait, valamint fölmentési igazolványát magával hozni szíveskedjék.

Most pedig egy kis magyarázatot. Az okmány száma előtti „k. t.” jelzés azt jelenti: *katonai titok*. A katonai titok pecsétje alatt idéztek tehát, *megkeresés folytán* a kiegészítőbe, mert a katonai rendőrség gyanu nélkül nem idézhet, nem csinálhat semmit, pedig engem, aki rájuk nézve veszedelmesnek látszom, meg kell félemlíteni annak az utnak megmutatásával, amely könnyen keresztülvihető egy rendőrállamban. Engem, a ki mindig mint a sajtó képviselője jelentkeztem előttük, elismerem, nekik kellemetlen cikkekkkel. Most természetesen egyszerre megértettem azt a figyelmeztetést is, amelyet a Reiner-féle cikk megírása előtt kaptam — jóakarattal — a honvédkiegészítésen. — Vigyázzak, — mondták — mert könnyen rend-

kívül súlyos következményekkel járhat ez a szereplésem. — Akkor persze ügyet sem vettem erre a megjegyzésre.

Csütörtökön délelőtt megjelentem a kiegészítőben, katonai írataimmal. Érdeklődtem, hogy kinek a megkeresésére idéztek, de erre a kérdésemre nem adtak választ. Viszont láttam a megkeresést, amelyen a szegedi katonai rendőrpáncsnokság bélyegzője volt. Azt sem tudom, hogy mit végeztem, mert az ügyet tényleg katonai titokként kezelték; leigazoltam magam és elengedtek azzal, hogy az eredményt majd *jelenteni fogják a megkereső hatóságnak*. Tehát a katonai rendőrpáncsnokságnak, amely ilyen otromba eszközökkel igyekszik a sajtót megfélemlíteni.

Eddig van. Nem állok-e még mindig rendőri felügyelet alatt, nem tudom, nem is bánom. Az ügyről viszont jelentést tettem a Budapesti Ujságírók Egyesületének, az Ujságírók Szabadszervezetének és a miniszterelnökség sajtóosztályának, amely fórumok majd elégtételt vesznek a sérelemért, amely személyemen át a sajtót érte. Azon végre is tul vagyunk már, hogy ilyen eszközökkel lehessen a sajtót munkájában — föltétlenül közérdekű munkájában — megfélemlíteni és terrorizálni. És még azoknak, akiket illet, annyit, hogy *nem fogok félreállni, még kevésbé megállni*. Akkor sem, ha tényleg rendőrállamban élünk, mint ahogy nem hiszem, hogy abban élünk.

Az ügy legközelebbi fejleményeiről majd akkor adok tudósítást, ha a Szegedi Ujságírók Egyesülete foglalkozni fog vele.

Sipos Iván.

Marmorek szérumot

veszek sürgősen

bármilyen árért Szentháromság-utca 18.

Korzó Mozi R.-T.

TELEFON: 11-85.

Igazgató:

VASS SÁNDOR.

TELEFON: 11-85.

♦♦♦

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Corvin-filmgyár
nagy szenzációja!

A FAUN

Regényes színjáték 4 felvonásban és előjáték.

Írta: Knoblauch Edward. Filmre írták:

Vajda László és Falk Richárd.

Rendezte: Korda Sándor.

Főszereplők:

Rajnai Gábor, R. Lenkeffy Ica,
Gyárfás Dezső Somlai Arthur
Bartos Gyula.

Rendes helyárok.

Előadások pénteken és szombaton
5, 7 és 9, vasárnap 2, fél 4, 5, 7 és
9 órakor.